

כאייל תערוג

פרשת שבוע לעילוי נשמת אייל מבורך טויטו הי"ד

פרשת "מקץ"

חלומות מתגשמים / עמירם ארז

שתי הפרשיות "וישב ו"מקץ" עוסקות בנושא של חלומות ופתרונם, אבל בשתי הפרשיות קבלת הפתרון אינו דומה.

בפרשת "וישב" החלום ופתרונו נדחה על הסף, ואילו בפרשת "מקץ" הפתרון מתקבל באהדה ע"י דורש הפתרון.

יוסף בא אל האחים שמפתחים כלפיו קנאה ושנאה ומספר להם על החלום שהוא חולם "והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה והנה קמה אלומתי וגם ניצבה והנה תסובנה אלומותיכם ותשתחווינה לאלומתי". יוסף בא להודיע לאחים את אשר ייקרה אותם בעתיד. שלוש פעמים הוא מזכיר "והנה".

הפעם הראשונה "והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה" הדבר מרמז על ירידת האחים למצרים לשבור אוכל - לקנות תבואה.

הפעם השנייה "והנה קמה אלומתי וגם ניצבה" מתייחסת לכך שיוסף הוא זה שמצליח לזכות בהנהגה למרות שבני השבטים מנסים לקום עליו, ומצליח להדוף אותם והמשמעות היא שיעמוד במעלתו.

הפעם השלישית "והנה תסובנה אלומותיכם ותשתחווה לה לאלומתי" בסוף תקבלו את שלטוני ותשתחוו מתוך רצון ולא מתוך כפיה.

האחים אינם מוכנים לקבל את סיפור החלומות של יוסף ודוחים אותו "המלוך תמלוך עלינו", האחים אינם מסתכלים לטווח רחוק וגם אינם מתעמקים בחלום לראות אותו לעתיד ולכן הם דוחים אותו.

בפרשה שלנו מתוארים 2 מקרים אחרים של חלומות. חלומם של שר המשקים ושר האופים שיוסף פותר להם וכמו שפירש - כן היה.

"אותי השיב על כני ואותו תלה" גם פרעה חולם חלום "והנני עומד על שפת היאור" את החלום הוא מציג לחרטומים והם אינם מצליחים לפתור אותו. שפרעה פונה ליוסף "חלום חלמתי ופותר אין אותו", שואל אותו יוסף מניין לך שהחרטומים לא פתרו אותו כראוי? "אמר לו פרעה, כשם שראיתי את החלום ראיתי גם את פתרונו ולכן הם אינם יכולים לשחוק בי".

פירוש נוסף אומר, שהחרטומים היו פותרים אבל הפתרונות לא היו מקובלים עליו. חז"ל אומרים שפרעה חלם חלום וגם ראה את פתרונו אבל שכח את הפתרון. כשראה אות שר המשקים הצטער על כך שאין לו פתרון ואמר לפרעה את שני חטאיי אני מזכיר היום. גם את החטא שלא עשיתי טובה ליוסף והזכרתי אותו לפניך וגם כשראיתי אותך מצטער ולא אמרתי לך שיוסף וודאי יודע את הפתרון. ויוסף מתקיים "יהיב חוכמתא לחכימין" פרעה מגיב לפתרון של יוסף באהדה ובפירגון.

"ויאמר פרעה ליוסף, אין איש נבון וחכם כמוך" פרעה מקבל את יוסף כאדם חכם ונבון שאף אחד אינו יכול להשתוות אליו, אך החרטומים לא מוכנים לקבל את חוכמתו ועדיין מתייחסים ליוסף כעבד שנמכר ב20 כסף. אמר להם פרעה אני רואה בו ביוסף תכונות מלכותיות.

אמרו לו החרטומים, אם ככה הוא מביו הוא בטח מבין ב70 לשון. אמר להם פרעה- מחר אבדוק זאת.

בו בלילה בא גבריאל המלאך ולימדו את יוסף 70 לשון. התחיל פרעה מדבר איתו בכל לשון, ויוסף משיבו. לבסוף התחיל יוסף מדבר בלשון הקודש ופרעה לא ידע מה יוסף שח. אמר לו למדני לשון זו, לימדו ולא למד.

פרעה מבין כאן שנפלה לידו מציאה עם יכולות וכוחות עליונים ולכן הוא ממנה אותו ואומר "רק הכיסא אגדל ממך".

יוסף זוכה לאותה הצלחה בגלל התנהגותו שהייתה בקדושה "ובמידה שאדם מודד, מודדים לו ולכן זכה לגדולה ולמלכות".